

Van: [redacted] <[redacted]@kpnmail.nl>

Verzonden: 03-06-2024 12:52

Aan: Bestuurssecretariaat Berg en Dal <bestuurssecretariaat@bergendal.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@gmail.com>,
[redacted] <[redacted]@ gelderland.nl>,
[redacted] <[redacted]@ gelderland.nl>,
[redacted]@econsultancy.nl,
[redacted] <[redacted]@bergendal.nl>,
[redacted] <[redacted]@bergendal.nl>

Onderwerp: Advies van sperwerdeskundigen t.b.v. overleg 5 juni 10.00 uur

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted]@kpnmail.nl. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Geachte dames en heren,

Bijgevoegd het advies van twee sperwerdeskundigen over de locatie Pannenhof.

Op 17 april hebben wij de Sovon en de Milieuwerkgroep Groesbeek (WMG) gevraagd of zij ons in contact konden brengen met sperwerdeskundigen.

Op 21 april ontvingen wij een eerste reactie van twee sperwerdeskundigen via de WMG, waarbij de mogelijkheid werd geboden om een formeel advies te vragen.

Op 22 april verwees de Sovon ons door naar de lokaal actieve Vogelwerkgroep, omdat de broedplaats bekend is bij lokale ringers.

De twee sperwerdeskundigen [redacted] en [redacted] zijn actief in de lokale vogelwerkgroep. [redacted] heeft zelf de jonge sperwers in het nest op de locatie in 2022 geringd.

We hebben zowel de WMG als beide sperwerdeskundigen zo volledig mogelijk geïnformeerd, dus hen in bezit gesteld van:

- het Flora- en faunaonderzoek van Econsultancy,
- de nadere vragen van de provincie
- de beantwoording daarvan in de vorm van aanvullende gegevens
- het groenplan voor de locatie
- de weergave van het telefoongesprek dat [redacted] met [redacted] en [redacted] heeft gevoerd

We hebben hen vervolgens gevraagd om een formeel advies met daarbij de volgende vragen:

- Oordeel over het belang van huidige bosje als broedplaats voor sperwers.
- Kennen zij - in een straal van 2 km rond de beoogde bouwlocatie - bosjes die geschikt zijn als broedplaats voor de sperwer. Concreet ook de locatie rond tankstation Oomen.
- Klopt het dat het Groesbeekse bos niet geschikt is als broedgebied voor de sperwer omdat daar "de havik" zit?

Vorige week 28 mei ontving ik het formele advies. En de locatie is afgelopen vrijdag 31 mei beoordeeld. Het verslag is gemaakt door ondergetekende en vervolgens ter commentaar voorgelegd aan [redacted]. Vanmorgen ontving ik de door hem verbeterde versie. Advies en verslag van de beoordeling heb ik voor het gemak in een document gezet.

Met vriendelijke groet,
Namens de stichting Pannenhof

[redacted] (voorzitter)

06 [redacted]

Op 29 mei 2024, om 12:17 heeft Bestuurssecretariaat Berg en Dal <bestuurssecretariaat@bergendal.nl> het volgende geschreven:

Geachte dames en heren,

Hartelijk dank voor uw snelle reacties op mijn onderstaande mail.

De definitieve datum voor het overleg is:

Woensdag 5 juni van 10.00 – 12.00 uur in het gemeentehuis van Berg en Dal, Dorpsplein 1 in Groesbeek (Ruimte Berg en Dal).

Een vergaderverzoek heb ik u zojuist toegestuurd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Bestuurssecretaresse

Doorkiesnummer: (024) [REDACTED]

Gemeente Berg en Dal | Dorpsplein 1, 6562 AH Groesbeek | telefoon 14024 | www.bergendal.nl

Van: Bestuurssecretariaat Berg en Dal <bestuurssecretariaat@bergendal.nl>

Verzonden: donderdag 23 mei 2024 15:48;

Aan: [REDACTED]@kpnmail.nl; [REDACTED]@gmail.com; [REDACTED]@ gelderland.nl; [REDACTED]@ge
derland.nl; [REDACTED]@econsultancy.nl

CC: Bestuurssecretariaat Berg en Dal <bestuurssecretariaat@bergendal.nl>

Onderwerp: Plannen Afspraak natuurcompensatie CPO Pannenhof

Geachte dames en heren,

Mij is gevraagd een afspraak te plannen voor een gesprek tussen provincie, Pannenhof, Econsultancy en gemeente Berg en Dal over natuurcompensatie voor CPO De Pannenhof.

Bij u is bekend dat dit gesprek gepland zou gaan worden.

@Provincie: zaaknummer waaronder het dossier bij de provincie ook bekend is: 2023-001174

Deelnemers aan het overleg zijn:

- [REDACTED] Provincie Gelderland
- [REDACTED] / Provincie Gelderland
- [REDACTED] / CPO De Pannenhof
- [REDACTED] CPO De Pannenhof
- [REDACTED]@econsultancy.nl
- [REDACTED] wethouder gemeente Berg en Dal
- [REDACTED] / Gemeente Berg en Dal

Locatie bij voorkeur in het gemeentehuis van Berg en Dal, zodat even een kijkje genomen kan worden op de betreffende locatie (ligt 100 m van het gemeentehuis).

Hieronder een aantal mogelijke data:

- Dinsdag 4 juni van 16.00 – 17.00 uur
- Woensdag 5 juni tussen 10.00 – 12.00 uur
- Woensdag 5 juni tussen 14.00 – 17.00 uur
- Donderdag 13 juni tussen 15.00 – 17.00 uur

Ik verneem graag uw beschikbaarheid op genoemde data.
Alvast hartelijk dank.

Met vriendelijke groet,

Bestuurssecretaresse

Doorkiesnummer: (024)

Gemeente Berg en Dal | Dorpsplein 1, 6562 AH Groesbeek | telefoon 14024 | www.bergendal.nl

Advies van sperwerdeskundigen m.b.t. voorgenomen bouwlocatie Pannenhof (Groesbeek)

Opgesteld door: [REDACTED] en [REDACTED]

Groesbeek, 28 mei 2024

L.S.

Verzoek via [REDACTED] van Werkgroep Milieubeheer Groesbeek (WMG) is gekomen om advies uit te brengen over de situatie dat er een oud sperwernest (territorium) aanwezig is op voorgenomen bouwlocatie Pannenhof te Groesbeek.

Er worden twee vragen gesteld:

- 1) wat is de huidige status van het bosje als actuele/potentiële broedplaats van de sperwer?
- 2) zijn er alternatieve broedgelegenheden voor handen of kunnen die gerealiseerd worden?

Ad 1)

Twee jaar geleden heeft een sperwerpaar daar een succesvol nest met jongen grootgebracht. Het huidige bosje zouden we kunnen beoordelen. Berichten van derden wijzen niet op een broedgeval in 2023 en 2024. De vraag is wat de potentie is van het huidige bosje voor de sperwer?

Er is altijd een kans dat er opnieuw een sperwer komt, maar vaak zijn het in dit soort kleine bosjes incidentele gevallen. Dat hangt ook af van de relatieve rust in nestbouwfase van half april tot half mei. Overleeft zo'n paartje of in ieder geval het mannetje de winter dan is de kans reëel dat ze het jaar erop er weer gaan broeden. Dat lijkt hier niet het geval. Een veldbezoek zal moeten uitwijzen of die inschatting juist is. Een eventueel veldbezoek zal moeten worden gefaciliteerd.

Ad 2)

Zijn er alternatieven broedlocaties aanwezig binnen een straal van ca. 2 kilometer?

- In het Groesbeekse bos is een bestaand territorium aanwezig nabij de Wolfsberg (Rijlaan). Dat territorium is de laatste jaren steeds bezet (dus ook toen de sperwer in het Pannenhof bosje broedde). Het betreft dus een aanvullend territorium.
- De tuinen aan de noordkant van het Binnenveld zijn boomrijk/bebost. Enkele jaren geleden heeft daar een sperwer met succes gebroed. Aangezien dit op ca. 300m van de Pannenhof gelegen is, is niet uit te sluiten dat het om hetzelfde territorium gaat en dat er wisselend in het ene bosje en het andere bosje gebroed wordt. Om dit te kunnen beoordelen is een veldbezoek nodig.
- Het bosje achter TotalEnergies Oomen is momenteel niet geschikt als broedlocatie voor sperwer. De oude loofbomen zijn te open en niet geschikt om nest in te bouwen en de jonge nieuwe loofopslag is nog te dicht en te jong. Ook is het de vraag of er wel de juiste boomsoorten staan waarin een nest gebouwd kan worden. Op korte termijn, minimaal komende 5 jaar, dus sowieso ongeschikt. Het is waarschijnlijk dat er nog wel een of mogelijk enkele plekken zijn in Groesbeek waar een sperwer kan broeden. Omdat het bijna altijd particulier terrein betreft is het lastig om daar een goed beeld van de krijgen.

Andere alternatieve locaties c.q. maatregelen:

- De gemeente kan zoveel mogelijk groen in de bebouwde kom behouden/creëren en rond sportvelden e.d. zouden bredere (vrij dichte) houtsingels (of combi kleine bosjes) kunnen worden aangelegd
- voor de locatie zelf geldt zoveel mogelijk groen overhouden natuurlijk ook (of later terug aanplanten), mede voor het welzijn van toekomstige bewoners in seniorenappartementen
- beheer van gemeentebossen meer op natuurwaarde (en specifiek sperwer) richten.
- SBB vragen of ze zuiniger willen zijn op actuele nestpercelen en potentieel geschikte percelen voor broedende roofvogels. Door een verandering in het commerciële bosbeheer van Staatsbosbeheer (SBB) in het Groesbeekse bos zijn er in het laatste decennium veel “sperwerbosjes” maar ook geschikte opstanden voor andere roofvogels verdwenen. En dat gaat nog steeds door met elke 3-4 jaar een dunning. Momenteel is er weer wat opslag van nieuwe jonge bosjes maar deze zijn nog niet geschikt voor de sperwer. Dat gaat nog enkele jaren duren. Het huidige beheer is zodanig dat er 50 meter rondom een roofvogelnest niet zal worden gedund. Voor een sperwer die elk jaar een nieuw nest bouwt, werkt deze vuistregel niet echt (en voor andere roofvogelsoorten eigenlijk ook niet). De sperwer zoekt elk jaar een bosje op dat voldoende dicht is en verdwijnt op het moment dat er gedund wordt, hetgeen ook voor de andere roofvogelsoorten vaak geldt.

Ons advies aan de provincie Gelderland is dan ook om de situatie meer integraal te bekijken en zowel de gemeente als de omliggende bosbeheerders hierin te betrekken.

Verslag beoordeling locatie Pannenhof door [REDACTED] (en aangepast na becommentariëring door [REDACTED] d.d. 31 mei 2024

Verslag beoordeling, aanvullend op het al uitgebrachte advies van 28 mei:

Op de locatie staan enkele bomen die als potentiële nestmogelijkheid voor een sperwer kunnen dienen (i.v.m. de kransvormige takken om nest te kunnen bouwen of in een vork). Echter er zijn, behalve het oude nest uit 2022, geen aanwijzingen aangetroffen dat de locatie dit jaar wordt gebruikt door sperwers (en in 2023 waren er ook geen aanwijzingen). De beoordeling ter plaatse bevestigt het beeld dat het nest in 2022 een incidentele gebeurtenis is geweest. De ervaring leert dat dergelijke bosjes eens in de 10 à 20 jaar worden gebruikt. Het is daarom onwaarschijnlijk dat de komende jaren de locatie als broedplaats door een sperwer zal worden gebruikt.

Gezien de leeftijd van de bomen zal dit bosje over 10 jaar niet meer geschikt zijn als broedlocatie voor de sperwer. Zodoende heeft wat de langere termijn betreft het behoud van deze locatie als broedplaats voor sperwers geen waarde.

Bovendien kan het recreatief gebruik van het terrein ook een verstorend effect hebben.

Het meest voor de hand liggende gebied waar de sperwer kan broeden is het Groesbeekse bos, m.n. de omgeving van de Wolfsberg/Rijlaan, waar een bekend territorium is. De commerciële bosbouw van SBB is daar en op andere potentiële broedlocaties echter een versturende factor. Het dunnen van het bos gebeurt elke 4 jaar (telkens een segment van het bos). Deze hoge frequentie is versturend voor de roofvogels. Hoewel er afspraken zijn om in de omgeving van nesten geen bomen te rooien, gebeurt dat wel.

Het is de omgekeerde wereld dat de bouw van de Pannenhof geen doorgang zou mogen vinden omdat hier een incidenteel broedgeval is geweest, terwijl het belangrijkste broedgebied voor de roofvogels inclusief de sperwer door frequente dunningen in nestpercelen ongeschikt gemaakt mag worden door SBB.

De inzet van partijen (gemeente, provincie en SBB) zou erop gericht moeten zijn om voor de lange termijn een goede balans te vinden door rustige broedplaatsen te waarborgen.

Dat kan door:

- in het Groesbeekse bos indien SBB bereid is een zeer klein deel van het bos met rust te laten en/of de dunning van bomen minder frequent te doen, bijvoorbeeld actuele (en potentiële) nestpercelen 10 jaar met rust te laten.
- daarnaast kunnen partijen samenwerken om enkele bosjes te verbeteren of aan te leggen in de omgeving van Groesbeek.

De gemeente heeft al aangegeven mee te willen werken aan de 10% groenblauwe dooradering. Dit kan gecombineerd worden met de aanleg van enkele bosjes met een breedte van 30 a 40 meter. Mogelijk dat dat ook op enkele plekken langs de spoorlijn kan. Gekeken moet worden naar de kwaliteit van de grond en of daarop - voor sperwernesten - geschikte bomen kunnen groeien. Dat geldt ook voor de locatie rond tankstation Oomen.

Als partijen deze weg willen inslaan, zijn de roofvogelkundigen bereid een adviserende rol te vervullen.

Als de provincie de ontheffing zou verlenen, zien de roofvogelkundigen (en de Milieuwerkgroep Groesbeek) geen reden om bezwaar te maken.